

ПП 1.2.2. Управління проектами

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Управління проектами» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки ЗВО СВО «Магістр» спеціальності «Економіка».

Предметом дисципліни є вивчення процесу та методи управління проектами організації як перспективного методу управління нею.

Міждисциплінарні зв'язки:

Тісно пов'язана з дисциплінами «Маркетинг», «Реклама і рекламна діяльність аграрних підприємств», «Конкурентоспроможність підприємства», «Ціноутворення», «Економіка підприємства», «Мікроекономіка», «Менеджмент», які вивчалися раніше.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Управління проектами» є надання майбутнім фахівцям знань про методологію підготовки, розробки і реалізації інвестиційних проектів, способи та залучення ресурсів для реалізації цих проектів, механізм управління ними, критерії оцінки ефективності інвестиційних проектів, методологію формування проектної команди.

1.2. Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Управління проектами» є формування розуміння концепцій, методології, підходів і критеріїв визначення, порівняння, обґрунтування альтернативних інвестиційних рішень і проектів за умов обмеженості наявних ресурсів; ознайомлення з основами управління проектами; вивчення технології фінансування проектів; розгляд сучасних теорій і практик проектного аналізу.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми у здобувачів вищої освіти має бути сформовані наступні елементи компетентності:

знання:

- теоретичних основ управління проектами;
- технології прийняття інвестиційних рішень;
- методів аналізу й оцінки ризику інвестиційних проектів;
- життєвого циклу проекту;
- форм управління проектами;
- методики планування проектом;
- методики розробки бюджету реалізації проекту;

вміння:

- формування інвестиційних ресурсів;
- розробляти проектну документацію;
- розробляти інвестиційні проекти;
- вводити проект в експлуатацію;
- розраховувати показники ефективності інвестицій;
- формувати проектну команду;
- раціоналізувати структуру джерел фінансування.

способи мислення:

– формування суджень – форми мислинневого відображення об'єктивної дійсності, яка полягає у ствердженнях наявності або відсутності ознак, властивостей або відносин у сфері управління проектами;

– пропонування міркувань – низки пов'язаних суджень, спрямованих на те, щоб з'ясувати істинність якої-небудь думки у сфері управління проектами, доведення її або заперечення;

– створення умовиводів – виведення з одного або декількох суджень в області управління проектами;

– генерування понять – пізнання сутності предметів і явищ у межах управління проектами в їх істотних зв'язках та відносинах, узагальнення їх істотних ознак.

професійні, світоглядні і громадянські якості:

– здатність використовувати знання, вміння та навички для теоретичного та практичного освоєння проблем і перспектив менеджменту та планувати, організовувати, реалізовувати, презентувати відповідні наукові дослідження;

– ґрунтовні знання історичних засад розвитку теорії і практики менеджменту, фундаментальних постулатів та парадигм проектного управління, новітніх прогресивних тенденцій розвитку проектного управління;

– ґрунтовні знання класичного та сучасного наукового інструментарію дослідження соціально-економічних явищ та процесів у різних сферах проектного управління;

– здатність організовувати та проводити управлінські дослідження, використовуючи сучасну методологію та інформаційні технології;

– здатність застосовувати одержані знання з різних предметних сфер проектного управління для формулювання нових теоретичних трактувань і положень, практичних адресних рекомендацій і пропозицій;

– здатність виявляти та розуміти причинно-наслідкові зв'язки між економічними явищами та процесами у сфері проектного управління, ідентифікувати та оцінювати фактори впливу;

– ґрунтовні знання особливостей, інструментарію, новітніх напрямків управління проектами та здатність формувати ефективну сучасну систему управління проектами підприємства.

морально-етичні цінності:

– сформувати уявлення про моральні цінності людини;

– здатність висловлювати своє судження про роль і значущість моральних цінностей у житті людини;

– формувати вміння аналізувати мотиви та вчинки людей, моделювати та розв'язувати ситуації, пов'язані з виконанням обов'язків у колективі;

– розвивати почуття відповідальності за свій вибір та наслідки вчинків;

– виховувати самостійність, волю, моральність.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин 4 кредити ЄКТС.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Тема 1. Загальна характеристика управління проектами.

Зміст, завдання та структура навчального курсу «Управління проектами», його теоретичні та методологічні основи, зв'язок із спеціальними дисциплінами, що формують систему економічних знань майбутнього фахівця.

Історичні передумови виникнення практики управління проектами як ефективного методу управління організацією. Приклади та сфери застосування практики управління проектами у сучасному та історичному бізнес-середовищі.

Функціональне визначення проекту: визначення поняття «проект», застосування функціонального підходу до усвідомлення природи проекту та управління ним

Поняття проекту при процесному підході; визначення основних складових процесу: «входу», «виходу», «обмеження», «ресурси». Поняття проекту при системному підході.

Спільне та відмінне між поняттями «проект», «бізнес-план», «техніко-економічне обґрунтування».

Основні ознаки проекту. Класифікація проектів за різними ознаками. Сутність та необхідність управління проектами. Основне оточення проекту. Організація проекту.

Учасники проекту.

Життєвий цикл проекту: поняття, класифікація на фази та стадії згідно підходу Всесвітнього банку, іншими поширеними класифікаціями. Основна діяльність і діяльність із забезпечення проекту

Тема 2. Ініціювання та планування змісту проекту.

Поява ідеї. Формалізація ідеї. Уточнення проекту. Планування змісту проекту. Структура проектною аналізу: технічний аналіз, комерційний (фінансовий) аналіз, екологічний, соціальний аналіз, організаційний аналіз, аналіз бюджетної ефективності економічний аналіз

Мета, призначення планів по проекту. Сутність планування проекту. Етапи проектною циклу, які охоплює планування. Параметри реалізації проекту, які плануються Батові процеси планування. Мета складання плану проекту. Система планів. Класифікація планів по проекту. Рівні управління та відповідні види планів. Принципи оцінки ефективності проектних рішень Критерії ефективності проектних рішень

Методика розрахунку основних фінансових критеріїв: оцінювання зміни вартості грошей у часі, показники ефективності проекту, основні показники порівняння різних проектів або варіантів одного проекту й вибір найкращого: приведенного прибутку; чистого приведенного інтегрального прибутку; індексу рентабельності інвестицій, внутрішньої норми прибутковості; терміну окупності; дисконтованого терміну окупності.

Тема 3. Структуризація проекту.

Компоненти структуризації проекту. Структура проекту. Вимоги до структуризації проекту. Сфери використання структурних моделей проекту. Підходи до структуризації проекту.

Виробнича структура. Основні етапи розробки виробничої структури, методи розробки. Рівні створення WBS. Загальна структура робочого пакету.

Методологія структуризації, її характеристика та значення. Основні задачі структуризації проекту. Методи структуризації. Етапи розбивки й планування проектів. Моделі структуризації проекту. Роботи по структуризації проекту. Поєднання структур проекту. Система кодування.

Тема 4. Планування проекту в часі.

Сітьове планування – поняття, сфери застосування. Основні цілі, завдання та принципи побудови сітьових графіків. Сіткова модель, основні параметри. Важливі етапи сіткового планування. Основні відмінності стрілочних графіків (АДМ) та графіків передування (РДМ). Порядок їх побудови.

Календарне планування. Типи календарних планів. Параметри календарного плану. Способи відображення календарного плану. Позитивні риси діаграми Ганта. Методологія та методи планування управління проектами з використанням календарних графіків.

Тема 5. Планування людських і матеріальних ресурсів проекту.

Джерела ресурсного забезпечення проекту та їх вибір. Етапи планування ресурсів проекту. Призначення ресурсів Дерево ресурсів проекту. Джерела фінансування проекту. Класифікація фінансування проекту.

Етапи процесу фінансування проекту. Функції управління контрактами й забезпечення проекту ресурсами. План управління контрактами.

Тема 6. Планування витрат і складання бюджету проекту.

Планування витрат проекту: поняття, мета, завдання. Класифікація витрат по проекту.

Кошторис витрат по проекту.

Оптимізація витрат по проекту. Календар бюджету проекту. Види залежності потреби в ресурсах від тривалості робіт. Гістограми потреби в ресурсах.

Поняття та порядок складання проектного бюджету. Логіка бюджетування «знизу вгору», «згори вниз».

Тема 7. Основні форми організаційної структури проектів.

Організаційна структура управління проектом
Організаційна форма управління проектами

Формування спеціальної групи управління інвестиційним процесом \ рамках реалізованого проекту, необхідність, варіанти формування.

Структури управління проектами: функціональна структура управління, матрична структура управління, проектне управління. Причини виникнення конфліктних ситуацій між центром і проектною групою при проектному управлінні.

Вибір організаційних структур управління. Критерії вибору організаційної структури. Додаткові фактори вибору організаційної структури проекту.

Тема 8. Управління ризиками в проектах.

Особливості проектної діяльності. Проектні ризики. Класифікація проектних ризиків. Типові ризики проектів. Наслідки віддаленості аналізу проектних ризиків.

Ідентифікація проектних ризиків (якісний аналіз).

Кількісний аналіз проектних ризиків.

Заходи для перетворення аналізу проектних ризиків на постійно діючу функцію управління.

Стратегія поведінки учасників проекту щодо ризиків.

Комбінований характер проектної діяльності. Інтернаціональний характер проектної діяльності.

Управління інвестиційними ризиками. Найважливіші аспекти в теорії та практиці управління проектними ризиками. Основні напрямки управління проектними ризиками

Основні методи управління ризиками. Метод фінансування ризиків.

Тема 9. Контроль за реалізацією проекту.

Система контролю за виконанням проекту. Основні задачі контролю виконання проектів. Предмет контролю виконання проектів. Елементи проекту, що є об'єктом контролю виконання проекту. Процеси контролю виконання проектів. Обов'язкові вимоги до системи контролю виконання проектів. Види контролю виконання проектів. Основні принципи менеджера проекту в процесі контролю виконання проектів. Методи контролю виконання проектів

Контроль за виконанням бюджету. Канали надходження інформації, що відображає стан і процес виконання заданих обсягів робіт по проекту.

Тема 10. Управління якістю проекту.

Поняття «якість» проекту. Цілі управління якістю проекту. Управління якістю проекту. 8 принципів управління якістю відповідно до Державного стандарту України ISO 9000-2001. Стандарти та системи управління якістю, які входять до стандартів серії ISO 9000.

Метод системного управління якістю. Складові сучасної системи управління якістю. Складові плану управління якістю проекту.

Класифікація витрат по забезпеченню якості проекту. Роль обчислювальної техніки в системі управління якістю проекту.

Система норм і стандартів в управлінні якістю проектів

Тема 11. Завершення проекту.

Попередня та незалежна експертиза проектів. Експертиза проектів Попередня експертиза проектів. Незалежна експертиза. Експертиза інвестиційних проектів

Постаудит інвестиційних проектів. Проектна діяльність по завершенню проекту.

Тема 12. Автоматизація управління проектами.

Сутність та зміст управління комунікаціями. Управління комунікаціями проекту
Учасники інформаційного обміну в проекті. Схема інформаційного обміну в організації.
Документи проекту їхня форма та класифікація. Звітування про виконання проекту

Загальні підходи до вибору програмного забезпечення в проектному управлінні.

3. Рекомендована література

Основна

1. Управління проектами: [підруч.]. / [Бутенко Л.П., Загородніх О.А., Ліщинська В.В.] – К.: Київ. нац. екон. ун-т, 2003. – 231 с.
2. Верба В.А. Проектний аналіз: [підруч.]. / В.А. Верба, О.А. Загородніх – К.: КНЕУ, 2000. – 322 с.
2. Клиффорд Ф. Грей Управление проектами: практическое руководство / Ф. Грей Клиффорд, У. Ларсое Эрик; пер. с англ. – М.: Дело и сервис, 2003. – 528 с.
3. Москвін С.О. Проектний аналіз: [навч. посіб.] / С.О. Москвін. – К.: Лібра, 1999. – 366 с.
4. Тарасюк Г.М. Управління проектами: [навч. посіб.]. / Г.М. Тарасюк. – К.: Каравела, 2004. – 344 с.
5. Тянь Р.Б. Управління проектами: [підруч.]. / Тянь Р.Б., Холод Б.І., Ткаченко В.А. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 224 с.
6. Мазур І.І. Управление проектами: [навч. посіб.]. / Мазур І.І., Шапиро В.Д., Ольдерогге О.Г. – М.: Экономика, 2001. – 576 с.
7. Управление проектами: [справоч. для профес.] / под ред. И.И. Мазур, В.Д. Шапиро. – М.: Высш. шк., 2001. – 875 с.

Допоміжна

1. Богоявленська Ю.В. Проектний аналіз: [навч. посіб.] / Ю.В. Богоявленська. – К.: Кондор, 2004. – 336 с.
2. Коюда В.О. Основи інвестиційного менеджменту: [навч. посіб.] / Коюда В.О., Лепейко В.О., Коюда О.П. – К.: Кондор, 2006. – 340 с.
3. Куриленко Т.П. Проектне фінансування: [підруч.] / Т.П. Куриленко. – К.: Кондор, 2006. – 208 с.
4. Сахарцева І.І. Ризики економічної діагностики підприємства: [навч. посіб.] / І.І. Сахарцева, О.В. Шляга; за ред. І.І. Сахарцевої. – К.: Кондор, 2007. – 285 с.
5. Старостіна А.О. Ризик-менеджмент: теорія та практика: [навч. посіб.] / А.О. Старостіна, В.А. Кравченко. – К.: Політехніка, 2004. – 200 с.
6. Кобиляцький Л.С. Управління проектами: [навч. посіб.] / Л.С. Кобиляцький. – К.: МАУП, 2002. – 200 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.bookz.com.ua>
2. http://library.tneu.edu.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=245
3. <http://www.pmpofy.ru/>
4. <http://www.pmdoc.ru/>
5. <https://books.google.com.ua> (Microsoft Project 2013 в управленні проектами (перечень ресурсів Інтернету, посвящених управленню проектами)).